

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2014, č. j. DSH/3971/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 12. 2014, č. j. 17 A 53/2014 – 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

- I. **Rozhodnutí krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného**
- [1] Usnesením ze dne 16. 12. 2014, č. j. 17 A 53/2014 – 25, odmítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2014, č. j. DSH/3971/14, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 18. 2. 2014, č. j. MMP/035548/14. Tímto rozhodnutím magistrátu byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, pro porušení § 18 odst. 4 téhož zákona, za který mu byla uložena

pokuta 1700 Kč a povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1000 Kč.

[2] Krajský soud v odůvodnění svého usnesení dospěl k závěru, že žaloba je opožděná. Krajský soud nepřisvědčil námitce, že usnesení o ustanovení opatrovníka zmocněnce žalobce (jímž byl ustanoven právě žalobce) je nezákonné, a proto za účinné doručení žalobou napadeného rozhodnutí považoval den, v němž žalobce toto rozhodnutí osobně převzal, tedy 23. 5. 2014. V souladu s § 40 odst. 2 s. ř. s. dvouměsíční lhůta pro podání žaloby uplynula dne 23. 7. 2014. Pokud žalobce podal žalobu dne 28. 8. 2014, učinil tak až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby. Vzhledem k tomu, že dle § 72 odst. 4 s. ř. s. nešlo zmeškání lhůty prominout, krajský soud žalobu ve smyslu § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. usnesením odmítl.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného k ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s.

[4] V kasační stížnosti především namítá, že k doručení rozhodnutí žalovaného došlo až nahlédnutím zmocněnce žalobce do spisu dne 25. 7. 2014. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že existovaly zákonné důvody pro ustanovení opatrovníka jeho zmocněnci dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu, neboť se zmocněnci prokazatelně nedařilo doručovat. Stěžovatel zastává názor, že jeho zmocněnci na elektronickou adresu *de iure* žádná písemnost vypravena nebyla.

[5] Stěžejní bylo dle stěžovatele posoudit, zda je nutné, aby elektronicky vypravovaná písemnost byla vypravována z elektronické adresy elektronické podatelny (posta@plzen.eu) a zda adresát měl právo očekávat, že oficiální písemnosti od správního orgánu budou vypravovány právě z této adresy, a tedy zda měl právo nastavit svou elektronickou schránku, v rámci ochrany proti nevyžádané poště, tak, aby jiné písemnosti nepřijímala. Stěžovatel vyjádřil názor, přičemž odkázal na právní předpisy, jakož i na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že aby mohlo být na vypravenou písemnost hleděno jako na řádný pokus o doručení na elektronickou adresu, je nutné, aby tato byla vypravena z elektronické adresy elektronické podatelny, tj. v tomto případě posta@plzen.eu.

[6] Dle názoru stěžovatele vycházel krajský soud z nesprávné úvahy, v níž zaměnil dva odlišné instituty. Krajský soud dospěl k závěru, že vypravení písemnosti z osobní adresy úředníka je v souladu s právem, neboť dle § 69 odst. 3 správního řádu opatří úřední osoba rozhodnutí správního orgánu svým elektronickým podpisem. Krajský soud pak následně dovodil, že elektronický podpis je jednoznačně svázán s e-mailovou adresou, a z tohoto důvodu je nutné, aby rozhodnutí bylo vypraveno právě z elektronické adresy úřední osoby, která rozhodnutí vyhotovila, tj. též opatřila svým elektronickým podpisem. Dle názoru stěžovatele je ale zapotřebí rozlišovat mezi elektronickým podpisem a elektronickou adresou a tyto dva instituty nezaměňovat. Elektronickým podpisem je údaj

pokračování

v elektronické podobě připojený k datové zprávě [ust. § 2 písm. a) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu], přičemž datovou zprávou jsou elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na technických nosičích dat, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou, jakož i data uložená na technických nosičích ve formě datového souboru [ust. § 2 písm. d) zákona o elektronickém podpisu]. Dle stěžovatele citovaný § 69 odst. 3 správního řádu dává za povinnost správnímu orgánu, aby rozhodnutí, které následně jako úřad vypravuje ze své elektronické podatelny, bylo opatřeno elektronickým podpisem. Tím je však myšleno, aby PDF soubor s rozhodnutím byl opatřen elektronickým podpisem oprávněné úřední osoby, avšak samotný e-mail musí být vypraven z elektronické adresy elektronické podatelny a podepsaný elektronickým podpisem úřadu, který písemnost doručuje.

[7] Protože má stěžovatel za to, na rozdíl od krajského soudu, že rozhodnutí bylo na elektronickou adresu zmocněnce vypraveno v rozporu s právními předpisy (tedy *de iure* vypraveno nebylo) a též následné ustanovení opatrovníka bylo nezákonné, je nutno za datum doručení rozhodnutí žalovaného považovat den, kdy se s tímto zmocněncem stěžovatele fakticky seznámil, tj. den, kdy tento nahlédl do spisu.

[8] Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěrem krajského soudu, odkázal na své rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě a navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Z obsahu spisů vyplynulo, že stěžovatel měl dne 9. 11. 2013 okolo 10:54 hod. v Plzni překročit nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 11 km/h. Dne 29. 11. 2013 byl magistrátem vydán příkaz, v němž byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu pro porušení § 18 odst. 4 téhož zákona. Tento příkaz byl doručen stěžovateli dne 2. 12. 2013. Ke svému zastupování stěžovatel zplnomocnil pana P. K., LL.M. (dále jen „zmocněnec“) plnou mocí ze dne 5. 12. 2013, doručenou magistrátu dne 10. 12. 2013. Dne 18. 12. 2013 byl magistrátu doručen odpor proti příkazu ze dne 29. 11. 2013 s žádostí zmocněnce o doručování písemností na e-mailovou adresu X. Jelikož zmocněnec nepotvrdil přijetí e-mailu, kterým mu oprávněná osoba oznámila pokračování v řízení (zaslaného dne 20. 12. 2013) a písemnost odeslaná na zmocněncovu doručovací adresu byla vrácena s tím, že je adresát neznámý, ustanovil magistrát usnesením ze dne 23. 1. 2014, doručeným stěžovateli dne 29. 1. 2014, zmocněnci opatrovníka, a to přímo stěžovateli. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel dne 10. 2. 2014

odvolání, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 3. 2014 zamítnuto a usnesení magistrátu bylo potvrzeno. Posledně jmenované rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 1. 4. 2014. Dne 18. 2. 2014 uznal magistrát stěžovatele vinným ze spáchání přestupku tak, jak je uvedeno v bodu [1] tohoto rozsudku. Uvedené rozhodnutí bylo doručeno stěžovateli dne 24. 2. 2014. Podáním ze dne 5. 3. 2014, doručeným magistrátu dne 12. 3. 2014, se stěžovatel odvolal proti rozhodnutí ze dne 18. 2. 2014. Dne 21. 5. 2014 rozhodl žalovaný o zamítnutí odvolání stěžovatele a potvrzení rozhodnutí magistrátu. Toto rozhodnutí bylo doručeno stěžovateli dne 23. 5. 2014. Dne 25. 7. 2014 se dostavil na magistrát Ing. M. J. s plnou mocí ze dne 15. 7. 2014 udělenou mu stěžovatelem pro zastupování v jeho věci a požádal o nahlédnutí do spisové dokumentace k věci stěžovatele. Dne 28. 8. 2014 byla krajskému soudu doručena žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2014.

[12] Stěžovatel ve své kasační stížnosti napadá usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby s odkazem na § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou uvádí, že *„[j]e-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS).

[13] V dané věci je rozhodnou právní otázkou, zda byla žaloba podána včas. Stěžovatel namítá, že usnesení, kterým byl stěžovatel samotný ustanoven opatrovníkem svému zmocněnci, bylo nezákonné. Svou argumentaci v kasační stížnosti směřuje především k nesprávnému postupu při vypravení písemnosti (rozhodnutí) na elektronickou adresu svého zmocněnce. Stěžovatel má za to, že z tohoto důvodu mu bylo doručeno rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2014 až dne 25. 7. 2014, tedy v den, v němž nahlédl zmocněnec pan Ing. M. J. do spisu a seznámil se s rozhodnutím žalovaného.

[14] Obdobná právní otázka byla řešena Nejvyšším správním soudem již v rozsudku ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70, v němž zdejší soud uvedl, že *„usnesení [o ustanovení opatrovníka] není úkonem, kterým se pouze upravuje vedení řízení před správním orgánem, neboť se jedná o rozhodnutí významně ovlivňující procesní práva a povinnosti účastníků řízení, a nevztahuje se na něj proto kompetenční výluka podle § 70 písm. c) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 As 80/2008 – 57). Jedná se tedy o rozhodnutí, které lze samostatně přezkoumat žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Podle § 68 písm. a) s. ř. s. je však žaloba nepřijatelná, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon. Proti usnesení o ustanovení opatrovníka pro doručování bylo odvolání přípustné (srov. § 76 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 5 správního řádu) a stěžovatel o něm byl řádně poučen, avšak odvolání nepodal. Tato námitka proto neměla místo až v řízení o meritu věci - o zákonnosti uložené sankce.“*

[15] V projednávaném případě sice stěžovatel odvolání proti usnesení o ustanovení opatrovníka podal, nicméně proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí jeho odvolání se nebránil žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Nejvyšší správní soud nemůže v tomto řízení (o meritu věci) přezkoumávat zákonnost usnesení o ustanovení opatrovníka, o němž bylo

pokračování

pravomocně rozhodnuto žalovaným dne 23. 4. 2014 a proti němuž nepodal stěžovatel žalobu. Nejvyšší správní soud se tedy nemůže zabývat ani tím, zda „původnímu“ zmocněnci byly písemnosti doručovány správně či ne.

[16] Z uvedeného vyplývá, že stěžovateli jako opatrovníkovi svého vlastního zmocněnce bylo doručeno rozhodnutí žalovaného dne 23. 5. 2014 (viz bod [11] tohoto rozsudku). Dle § 72 odst. 1 s.ř. s. měl stěžovatel podat žalobu do dvou měsíců po doručení uvedeného rozhodnutí, tedy do 23. 7. 2014. Jelikož stěžovatel podal žalobu až dne 28. 8. 2014, jednalo se o žalobu opožděnou. Uvedenou námitku, jež byla jedinou námitkou stěžovatele, shledal tedy Nejvyšší správní soud nedůvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud dospěl v napadeném usnesení ke správnému závěru, že žaloba byla podána opožděně a jeho usnesení není nezákonné. Z výše uvedeného vyplývá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl.

[18] Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 za použití ust. § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 29. května 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu